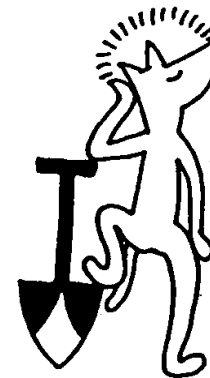

OBSAH

Zprávy z provincie	1
Prosby o modlitby	5
D. Duka OP: Homilie na pohřbu J. M. Veselého OP	5
T. Brichtová OP: Vzpomínka na J. M. Veselého OP	9
Laická sdružení sv. Dominika	10
Nekrologium	11
Nové knihy	12
Ze světa	13
Dominikánské charisma kázání	17

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovního je 215 Kč.

Uzávěrka dalšího čísla: 20. 10. 2004

JUBILEJNÍ ROK 100. VÝROČÍ OBNOVENÍ ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ PROVINCE

8. prosince 2004

Slavnostní zahájení jubilea provincie v Olomouci
u příležitosti oslav 150. výročí vyhlášení dogmatu
o Neposkvrněném početí P. Marie papežem Bl. Piem IX.

9. - 16. března 2005

magisterská vizitace České dominikánské provincie

8. - 9. dubna 2005

Historické sympozium v Praze

7. května 2005

jubilejní pout' České dominikánské provincie
k Panně Marii do Uherského Brodu

21. května 2005

liturgická památka bl. Hyacinta M. Cormiera O.P.,
znovuobnovitele České dominikánské provincie

24. května 2005

setkání Konference vyšších řeholních představených
v dominikánském klášteře v Jablonném v Podještědí

28. května 2005

jubilejní pout' České dominikánské provincie ke sv. Zdislavě

5. - 11. září 2005

Setkání představených dominikánských mnišek
v Praze na Hradčanech

14. září 2005 – Svátek Povýšení sv. Kříže

100. výročí znovuoobnovení České dominikánské provincie

12. - 17. září 2005

jubilejní pout' České dominikánské provincie do Říma
ke hrobu bl. Hyacinta M. Cormiera O.P.,
znovuobnovitele České dominikánské provincie

28. září 2005

Slavnost sv. Václava, patrona České dominikánské provincie

26. listopadu 2005

Setkání české dominikánské rodiny v Hradci Králové
a ukončení oslav jubilea

Více bližších informací na www.op.cz

2 ■

Co, kdy, kde, jak... v provincii

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

provinciál: Út 9 - 11; 14 - 16 (kromě úterků,
kdy je zasedání provinční rady), Čt 9 - 11

RADA VYŠŠÍCH

PŘEDSTAVENÝCH OP

Zasedání rady vyšších představených OP se
bude konat 28. 10. 2004 v Praze.

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

Setkání týmu KS probíhají každé 3. pondělí
v měsíci v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští
setkání se bude konat 18. 10. 2004 od 17 h.
v kostele sv. Jiljí a pak ve velké hovorňě.

PRAŽSKÝ KONVENT

Husova 234/8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 442, fax: 224 218 443
e-mail: paha@op.cz, sv.jilji@op.cz

Pravidelné týdenní akce

- úterý
17:00-17:50 adorace – kaple sv. Zdislavy
- středa
19:30 společenství modlitby – sakristie
- čtvrtek
19:15 Schola Dominicana – zkušebna
- neděle
16:00 Presidium Mariiny Legie (velká hovorňa)

Příprava na křest – katechumenát

1. Pokračování přípravy z jara („pokročilí“):
čtvrtek 20:00 malá hovorňa
2. Nový kurs: pondělí 18:00 malá hovorňa
3. Nový kurs: neděle 20:00 malá hovorňa

Setkání Laických sdružení sv. Dominika

3. pražské – 16. 10. od 10:30 v Hájku u Prahy
4. pražské – 2. 10. v 8:30 v kapli sv. Zdislavy
5. pražské – 7. a 21. 10. v 19:30 v hovorňě

Mariánská pobožnost

3. 10. 17:00 růženc u nové sochy Panny Marie (Celetná ul.) a procesí s obrazem Panny Marie Rynecké ke sv. Jiljí, 17:45 loretánské litanie, zasvěcení Panně Marii, růženc, 18:30 mše sv.

OLOMOUCKÝ KONVENT

Slovenská 14, 772 00 Olomouc
tel. 585 230 764, fax: 585 228 254
e-mail: olomouc@op.cz

každé úterý:

16:30 Legio Mariae. Modlitebni a formační
setkání (past. místnost 1)
19:30 příprava na svátosti (sál kláštera)

každou středu:

studentská snídaně: (6:00 mše sv. + spol.
modlitba na vrátnici kláštera + snídaně v re-
fektáři kláštera)

20:15 Společné čtení Summy theologiae Sv.
Tomáše Akvinského (past. místnost 1)

každý čtvrtek:

20:00 společenství mladých manželských
párů a rodin – vede fr. Romuald spolu se
Zdislavou a Jiřím Kvapilovými

každou neděli:

po konventní mši sv. v 9:30 možnost rozho-
vorů u kávy a čaje v křížové chodbě kláštera
19:00 Společenství mládeže a starších roverů
a roverek – vede fr. Antonín

19:00 Společenství mediků (jednou za dva
týdny) – vede fr. Pavel

Společenství Neokatechumenátu je vždy
v pondělí a ve středu od 19:15 v sále.
Doprovázejí: fr. Antonín a Štěpán.

POUTNÍ BAZILIKA

SV. VAVŘINCE A SV. ZDISLAVY JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ

Klášteří 33, 471 25 Jablonné v Podještědí
tel. 487 762 105, e-mail: jablonne@op.cz

3. 10. Zakončení poutní sezóny
9:30 Růžencová slavnost

každý 1. pátek v měsíci po večerní bohosluž-
bě: Výklad katechismu (vede fr. Augustin)

Konvent bratří v Jablonném nabízí
samizdatové vydání dominikánských
breviářů.

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: Fr. Irenej, Klášter dominikánů, Dolní Česká 3, 669 02 Znojmo, irenej@op.cz
fr. Irenej, O.P., promotor pro růžence

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.cz

Své zprávy k otištění a návrhy na vylepšení dominikánských stránek zasílejte fr. Janu Jáchymu Benešovi (Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5 - Velká Chuchle, e-mail: jachym@op.cz).

KOORDINACE PŘEKLADŮ

Informace o pořizování překladů zasílejte prosím sestře Ester na adresu redakce.

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231, e-mail: info@prolife.cz, <http://prolife.cz>

Modlitby za nenarozené děti. Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě rů-

žence, žalmů, proseb a slavení Mše svaté za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby.

Místa a časy modlitebních setkání

Praha: před porodnicí U Apolináře každý 1. a 3. čtvrtek v měsíci v 7 hodin
informace: 603 976 231, info@prolife.cz

Kladno: posluchárna v nemocnici

každá 2. sobota v měsíci v 16 hodin
informace: 312 686 642, lpp@lpp.cz

Olomouc:

před porodnicí fakultní nemocnice každý poslední čtvrtek v měsíci v 16 hodin
mše sv. v dominikánském klášterním kostele „Za zastavení zla potratů“ v 18 hodin
informace: 602 858 800, pavel@op.cz

Brno:

pochod pro život a modlitební setkání každou 2. sobotu v měsíci v 9:30 (mše sv.),
poté v 10:30 modlitební pochod
info: 721 211 477, libor.halik@centrum.cz

**SV. TOMÁŠ AKVINSKÝ, DUCHOVNÍ UČITEL
CELOROČNÍ CYKLUS PŘEDNÁŠEK 2004/05**

19.45 v čítárně Dominikánského kláštera sv. Jiljí v Praze 1, Husova 8
fr. Tomáš Pospíšil, OP

19. října – Bůh transcendentní, zcela jiný. Jak poznat nepoznaného?

0. Relikt z předchozí přednášky	3. negativní cesta
a) ještě o pia scientia	4. Bůh poznáný jakožto nepoznaný
b) o termínu spiritualita	5. trojitá cesta k Bohu
Bůh "za" veškerenstvem – "z druhé strany"	6. Ten-který-je
1. první krok – zda Bůh existuje?	7. jméno nad každé jiné jméno
2. poznání a nepoznání Boha	8. Boha nikdo nikdy neviděl

další přednášky

23. listopadu – Bůh a svět. Počátek, cíl i přítomnost.
14. prosince – Bůh a člověk. Počátek-obraz a cíl-blaženost.

**SETKÁNÍ DOMINIKÁNSKÉ RODINY
27. 11. 2004 V HRADCI KRÁLOVÉ**

*Pozvánka s programem setkání byla v příloze minulého čísla OPuscula.
Zde jsou další důležité informace:*

pomoc s přípravou: hledají se dobrovolníci ochotní pomoci s přípravou a organizací setkání, kteří by mohli přispěchat na pomoc buď již ve čtvrtek nebo v pátek odpoledne/večer; nocleh pro ně bude zajištěn; hlaste se prosím u sestry Dominiky

ranní útočiště: pro účastníky setkání, kteří přijedou v sobotu brzo ráno, bude od 6:30 hodin na biskupství k dispozici místnost s malým občerstvením a sociální zařízení

dominikánský klub: účastníci dominikánského klubu, kteří se chystají v Hradci Králové přenocovat ze soboty na neděli, necht' si s sebou vezmou karimatku a spací pytel

hlídání dětí: bude zajištěno po celou dobu programu vyjma mše sv., oběda a dominikánského klubu; kdo by se chtěl podílet na této službě či přispět finančně na její zajištění, ať se obrátí na sestru Dominiku

ubytování poutníků: ubytování v Adalbertinu je třeba objednat do 7. 11. u sestry Dominiky; další možnosti ubytování viz OPusculum 6/04 nebo www.hradeckralove.cz

příležitost ke svátosti smíření: viz rozpis u vchodu do kaple

PROSÍME O VČASNÉ ZASLÁNÍ PŘIHLÁŠEK NA SETKÁNÍ

S. M. Dominika Bohušová OP, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové
tel.: 495 063 625; 603 229 688, e-mail: dominika@diecezehk.cz

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

2. 10.	Fr. Mannes Šimák	39. narozeniny	
4. 10.	S. M. Antonie Karásková	76. narozeniny	
5. 10.	S. M. Růžena Vučková	35. narozeniny	
7. 10.	S. M. Terezie Dvořáková	49. narozeniny	
8. 10.	S. M. Anastazie Němcová	81. narozeniny	
11. 10.	S. M. Imelda Zrzavecká	56. narozeniny	
12. 10.	S. M. Anunciáta Šromová	84. narozeniny	
12. 10.	Fr. Tomáš Zeman	55. narozeniny	
13. 10.	S. M. Monika Křapová	65. narozeniny	
13. 10.	S. M. Jana Macháčková	36. narozeniny	
18. 10.	S. M. Leonarda Pátková	95. narozeniny	
19. 10.	S. M. Zdislava Černá	81. narozeniny	
22. 10.	Fr. Patrik Bugla	30. narozeniny	
25. 10.	S. M. Diana Šubová	38. narozeniny	
26. 10.	S. M. Vojtěcha Beránková	30. narozeniny	
27. 10.	Fr. Karel Mráček	61. narozeniny	
29. 10.	S. M. Gerarda Valentová	79. narozeniny	
31. 10.	Fr. Ambrož Svatoš	70. výročí slavných slibů	BLAHOPŘEJEME!

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za magistra řádu
- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za Boží pomoc při zakládání duchovní komunity tělesně postižených mužů v Jablonném v Podještědí
- ❖ za Boží pomoc při hledání vhodného zaměstnání pro fr. Lorenza z MS Trávník
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství

Homilie na pohřbu Otce Jiří Maria Veselého OP

Bratři a sestry,

vzpomenu na setkání s Otcem Jiřím, když jsem jej odvázel z letiště v Praze při jeho první návštěvě doma po letech vyhnanství a jeli jsme kolem Pražského hradu. Tehdy mě chytil za ruku a řekl mi: „Musím se držet. Bud' se mi to zdá, anebo je to skutečnost.“ Nezdálo se mu to, vrátil se domů. Uteklo pár let a životní sen Otce Jiřího se naplnil. Ve skutečnosti s větším překvapením, než tehdy, když jsme jeli kolem katedrály sv. Víta, ale s podobnou radostí a očekáváním.

Otce biskupe, sestry a bratři ve svatém Dominiku, spolubratři kněží, jáhni, sestry, sestry a bratři v Kristu, přátelé,

smrt, lépe řečeno pohřeb patří k okamžikům v lidském životě, kdy si výrazně uvědomujeme, kdo je člověk, co je život, ale také, že patříme k sobě. Ve skutečnosti to zcela jistě není úplně pravdou, protože patříme k zemím, kde více než polovina lidí, kteří zemřeli, odchází bez rozloučení. Lidská společnost a i ti nejbližší dávají najevo: „Odešel, nic se nestalo, zapomeňme, vždyť přece život utíká a je tolik důležitých věcí, a ještě si komplikovat život se zbytečnými výlohami.“ A tak bych vám chtěl poděkovat, že jste vážili tuto cestu, abychom se rozloučili s Otcem Jiří Maria Veselým.

Loučíme se s ním v den svátku Narození Panny Marie, o svátku, který způsobil, že nejen odchod ze života je důležitou událostí, ale že slavíme i narozeniny a pak i jmeniny. Otec Jiří nikdy nezapomněl své jméno napsat

Jiří *Maria*. Ano, možná někoho napadne, že byl člověkem minulého století. Byl člověkem doby, která především na Moravě a v jeho rodišti ještě věděla, co je tradiční, klasická zbožnost. Četba z Písma svatého, z Knihy knih, která formovala a formuje, ať chceme nebo nechceme, naši kulturu a civilizaci do dnešních dnů, zazněla z knihy Nářků. Poslední rozloučení je lidským a proto i křesťanským postojem. Člověk si uvědomí, co je lítost, co je bolest a že pohřeb v životě každého člověka má své patřičné místo. Ve slovech Evangelia jsme vyslechli zprávu o smrti Ježíše Krista na kříži a uvědomovali jsme si, jak důležitý to byl okamžik v životě Krista, ale i důležitý okamžik pro nás. Mohli jsme si uvědomit, že právě volání Eliáše je nám připomínkou, že smrt je také poslední zkouškou naděje. A touto zkouškou náš spolubratr, kněz Jiří Maria prošel. Zcela jistě, že tak jako život není snadnou událostí a snadným příběhem, tak nemůže být ani snadnou událostí umírání a smrt. Evangelní zvěst nekončila smrtí, ale zprávou o vzkříšení. Proto z našich pohřbů neodcházíme zasmušení, ale s nadějí.

Je jakýmsi novodobým zvykem vyhnout se životnímu příběhu zesnulého a proslavit homilii, kterou bychom mohli přednést na každém pohřbu – kohokoliv, kdekoliv a komukoliv. Domnívám se, že to není ani křesťanské, ani lidské, ani slušné. My se loučíme s konkrétním člověkem, kterého jsme znali, s kterým, především vy starší, jste měli možnost prožít mnohá léta. Víme, že Otec Jiří je skutečně postavou dvacátého století a celé toto století se promítlo do jeho života jedinečným a nesmazatelným způsobem.

Narodil se v Protivanově. Možná by někdo řekl: „Opravdu nebyl to protivný člověk.“ Přesto byl člověkem velkých protiv, velkých protikladů. A proto ve svém životě okolo sebe dokázal vždy shromáždit veliké množství nadšenců, kteří na něho vzpomínali po celý život, anebo vzpomínají, protože ho přežili. Zcela jistě, že dokázal také svými postoji vyvolat i opačné postoje, ať chtěl, či nechtěl. Patřil k těm lidem, kteří, jestliže se jednou rozhodnou, pak jdou svou cestou a v dobrém slova smyslu nehledí ani nalevo, ani napravo. Bezesporu, vstupovat do vozovky a nepodívat se nalevo a napravo není rozumné. Tak není myšlena tato věta. Víme, že velká část z nás obyvatel této země i našeho kontinentu až příliš často hledí nalevo a napravo. Nemyslím tím politické strany, ale to, že myslí na svůj prospěch a zisk. K těmto lidem Jiří nepatřil. Proto se rozhodl stát se dominikánem. Tento klášter zažil známou scénu, kterou vyprávěli starší Otcové. Nakonec noviciát i klerikát jezdil za jeho maminkou na prázdniny. Jestliže absolvoval řádová studia, tak je neabsolvoval jenom proto, aby je absolvoval, ale také je neabsolvoval jenom

proto, aby jeho jméno zdobil akademický titul. Skutečně se dokázal po hlavě vrhnout do tehdejšího intelektuálního, církevního a náboženského života. Byl na začátku zaskočen a zklamán. To se stává na začátku řeholního života velmi často mladým kněžím, řeholníkům i řeholnicím. Byl vybrán za regenta dominikánského studia do misí v Číně – do Šanghaje, ale tehdejší provinciál Otec Metoděj chtěl, aby se uplatnil zde v Olomouci. Díky tomu se Otec Jiří mohl dožít takového věku. Protože ti, kteří byli vysláni do Šanghaje, kromě jednoho, nepřežili, ale skončili na šibenici. Neznamená to však, že se vyhnul útrapám a zvrátům dvacátého století. Odešel do Itálie, aby pak na katolické univerzitě Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Miláně přednášel filozofii a především slovanskou literaturu. Neznamenalo to pro něj, že by v těch dobách války našel klidné závětrí na univerzitě, aby přednášel o nejmodernějších proudech ve filozofii a mohl zůstat úplně mimo proud života. Tehdy se zapojil do velké Odyssey českých a slovenských vojáků, kteří si uvědomili, že jejich místo není na straně Německé nacistické říše, ale že jejich místo je tam, kde se rozhoduje o svobodě jejich národů. Zorganizoval jejich útěk k partyzánům. Do poslední chvíle se staral o lidi, kterým se nepodařilo odejít do hor. Víme, že si často člověk nemůže sám zvolit svou cestu, ale že o některých událostech rozhoduje štěstí nebo Prozřetelnost. Pro ty, pro které válka neskončila bezproblémově, stal se Otec Jiří velkým advokátem. Ocenění nejvyšším vyznamenáním za odvahu se proměnilo ve vězení, protože lidská závist a nenávisť dělají své.

Později se Otec Jiří vrací do pražského kláštera, aby ho odvedla jiná diktatura, jiná totalita, neboť hnědou nahradila rudá. Obě si nevážily člověka, obě byly přesvědčeny, že náboženství je největším nepřítelem lidstva a především, že náboženství nemá své místo ve dvacátém století. A tak známe kapitolu Otce Jiřího v želivském klášteře, v oné kalvárii českého, moravského, slezského a slovenského kněžstva v padesátých letech. I tam je Otec Jiří člověkem protikladů.

Připomínám zde blahoslaveného Hyacinta Cormiera, obnovitele české provincie, která po své obnově v roce 1905 měla 30 členů, z toho 18 kněží. Do této provincie Otec Jiří vstupoval. S touto provincií spojil svůj život a stal se tak velkým svědectvím blahoslaveného Otce magistra Hyacinta Cormiera, který svým postojem, ale především svou světeckou povahou dokázal převést Řád těžkými chvílemi boje proti modernismu. Chceme si uvědomit při vzpomínce na uzdravení Otce Jiřího v Želivě, co v životě znamená opravdové společenství ve víře a lásce.

Jestliže Jiří později opouští koncentrační tábor, najde své nové uplatnění v práci na archeologických vykopávkách na Velehradě. Po 21. srpnu 1968 odchází do emigrace, aby se podílel na probuzení cyrilometodějské úcty v duchu II. vatikánského koncilu. Tam v Římě jste se s ním mnozí setkávali. Byl to zapálený průvodce po svatých místech, nebo přímo v bazilice sv. Petra, kde vás uváděl k hrobu prvního apoštola, prvního papeže. Poslední léta před listopadem 1989 byla pro Otce Jiřího velmi smutná. Touha a stesk po domově ovládala jeho srdce. Konečně se mohl vrátit do svobodné vlasti, aby znovu svým hlasem, svými nezapomenutelnými kázáními oslovil své pražské přátele různých společenských vrstev, kteří už také zestárlí a byli překvapeni, že znovu uvítali kněze, kazatele, který je naplněný duchovním nadšením, porozuměním pro druhé. Řekl jsem, že je Otec Jiří Maria klasickou postavou kněze, řeholníka dominikána dvacátého století. Prošel těmito velkými změnami. Je typickým reprezentantem individualizmu našeho řádu ve dvacátém století, těch velkých osobností, které dokázaly obstát i v nejtěžších zkouškách, a přitom nebyli jakousi šablonou. Ne, museli a často také jednali nevypočitatelným způsobem, překvapivým způsobem. Byly to postoje, ve kterých obstály v očích člověka, opravdového křesťana a Církve, která ví, že když prochází dějinami musí říci své ano a musí říci své ne, i když je to období zmatků a chaosu. Tak bych chtěl říct, především bratřím a sestrám svatého Dominika, že Otec Jiří je postavou, která nám má co říci. Uvědomme si, že právě ony postoje, které jsou hluboce zakořeněny ve víře, která dává člověku naději a proto také dává schopnost i milovat, dovolí, aby se dokázal usmířit, ne, aby upadl do rezignace, ne, aby považoval za základní křesťanský postoj jakési ublíženecké nařikání, což je jeden z hlavních projevů naší církve v dnešní době. Stěžujeme si, že upadá zájem mládeže o Církev. Odpovídá to však tomu, jakým způsobem oslovujeme současného, mladého člověka. Vezměme si určitý příklad z postoje Otce Jiřího k mladému člověku, k člověku vůbec, k lidem v jejich různých životních situacích. My velmi často dokážeme vytvářet velké litanie hříchů a neřestí, s kterými se setkáváme v životě kolem sebe. Jsme však šokováni, když najednou zjistíme, že druzí, kteří žijí dál od církve, vidí naše hříchy a naše chyby.

Je zapotřebí ponořit se do oné hloubky Boží lásky. V životě kněze Jiřího *Maria* je mariánská úcta životem. A tak bych z tohoto místa chtěl Otci Jiřímu poděkovat za veškeré jeho statečné postoje a říct mu: „Ano byly chvíle, kdy jsme si řekli tak to je, tak to není.“ Ne vždy jsme se shodli, ale to vůbec neznamenalo, že bychom nemohli mít jeden druhého v úctě a přátelství!

fr. ✠ Dominik Duka OP, 8. září 2004 v Olomouci

PRVNÍ DOMINIKÁN V MÉM ŽIVOTĚ

Vzpomínka na otce Jiřího Maria Veselého, O.P.

*„Když se vám dají, budete nosit chatrné šaty.
Budete se modlit, když jiní lidé spí anebo hřeší.
Budete se postit, když jiní žijí v nadbytku.
A i když všechno dobře vykonáte, třeba se vám ještě dostane pokárání.
Ale budete-li věrné, SLIBUJI VÁM ŽIVOT VĚČNÝ.“*

Tato provokativní stěngazeta (provokativní, protože se už stahovaly mraky nad církví v naší zemi), která otevřeně zvala ke vstupu do řeholního života, visela na kostele svatého Jiljí v Praze, když jsem šla náhodou kolem něho. Náhodou? Tato slova z obláčky mnišek dominikánek ve mně neúprosně hlodala, až jsem jim podlehla.

Ale co dál? Psal se rok 1950. Našla jsem osobu, která byla ochotna seznámit mě s knězem, který by mi mohl poradit. Zavedla mě – zase náhodou? – právě tam, kde visela onehdy ta stěngazeta. Byl to klášter dominikánů, který jsem do té doby neznala.

Kněz v bílém rouchu tam právě animoval kroužek mladých lidí. Neobyčejně živý, temperamentní. Svými vtipnými narážkami na současnou situaci vyvolával bouři smíchu. Moc se mi nelíbil. Říkala jsem si v duchu: „To je divný mnich!“ Byl to otec Jiří Maria Veselý.

Pak jsem přišla na jeho přednášku. Vykládal o Nejsvětější Trojici. Tentokrát mi běhal mráz po zádech. Bylo to otřesné. Chápala jsem: „Ten člověk říká to, co VIDÍ.“ Byl tady někdo, kdo v naší přítomnosti měl přímý kontakt s BOŽSTVÍM. Alespoň se mi to tak jevilo.

Pak můj rozhovor s ním. Zase někdo úplně jiný. Ani „divný mnich“, ani „mystik v extázi“. Ale prostý, srdečný, přátelský, zdvořilý.

Ano, to byl on, otec Jiří Maria. Apoštol každým nervem, který uměl s každým hovořit jeho řečí, uměl být všem vším, aby všechny přitáhl, i když lidé jiného ražení se nad tím třeba pohoršovali – jako farizeové nad Kristem Pánem.

Ale i uprostřed nejživější zábavy dovedl najednou zakončit. Byl čas k modlitbě se spolubratřimi. „Ne samým chlebem živ je člověk, ale taky NĚČÍM JINÝM...“, pronesl jakoby sám pro sebe. A bylo na něm vidět, že on je teď právě v tom „něčem jiném“ a nic jiného ho teď zrovna nezajímá...

Když jsem mu přednesla svou touhu vstoupit do kláštera, zněla jeho

1. otázka: Jste pokřtěná?

2. otázka: Věříte v Boha?

Řekla jsem, že jsem vždycky myslela, že věřím, ale po jeho poslední přednášce si tím nejsem tak jistá. Zasmál se, zřejmě se mu to docela líbilo.

Když jsem se svěřila, že bych chtěla jít do přísného řádu, odpověděl: „Nejpřísnější řehole je ta, která se NEJPŘÍSNĚJI DODRŽUJE!“ - - -

Pak nastala doba temna. Koncentráky. Ale otec Jiří zůstal stále týž. Psal potají ze Želiva: „Mám VŠECHNO. Mám Krista a KŘÍŽ.“

A jeho nadšení, když „vypukl“ 2. vatikánský koncil! Hned se stal jeho hlasatelem, heroldem! Dokazoval, jak je v jeho liturgii potvrzena dominikánská spiritualita – cesta od Boha k člověku – na rozdíl od jiných spiritualit, které vycházejí od člověka k Bohu. Byl jeden z prvních, kdo obrátil oltář k lidu.

Po dlouhé trnité cestě, kdy stromem jeho života otrásaly prudké bouře a vichřice, ale nezlomily ho, a spíše ho zocelily, takže se pnul stále výš, si teď otec Jiří odešel pro korunu, kterou mu odevzdal „Pán, spravedlivý Soudec“.

A mnoho jeho duchovních dětí, kterým ukázal cestu, na něj bude vděčně vzpomínat.

S. M. Terezie Brichtová, O.P.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ *(Vladimír František Uhlíř)*

V sobotu 18. 9. 2004 jsme zahájili naše poprázdňinová pravidelná měsíční setkání v klášteře v Jablonném v Podještědí. Zde nás navštívila sestra Marie Anežka Živnůstková ze Smržovky a požádala nás, abychom ji přijali do našeho sdružení jako stálého člena. Sdružením byla jednohlasně přijata. Sestra Anežka měla obláčku dne 8. 8. 1984 a věčné sliby 16. 7. 1985. Od té doby z důvodu těžké a komplikované rodinné situace žila jako samostatný člen.

MS OSTRAVA *(Václav Martin Waloszek)*

Provinciál České dominikánské provincie fr. Alvarez Kodeda OP jmenoval v červnu 2004 fr. Tomáše Pospíšila OP řádovým asistentem našeho sdružení.

3. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (představená *Eva Terezie Chaloupská*)

Termíny dalších setkání:

16. 10. 2004 v poutním místě Hájek u Prahy, zahájení mši sv. v 10:30

27. 11. 2004 v Hradci Králové – setkání České dominikánské rodiny

13. 12. 2004 u sv. Jiljí v Praze – při mši sv. od 18:30 časné sliby sestry Anežky Dominiky Churáňové

Podrobnosti a další termíny na adrese www.laici3ps.op.cz.**4. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ** (představená *Miloslava Anna Zásmětová*)

V období od 13. do 17. září proběhla duchovní obnova našeho sdružení na téma „Blahoslavenství“. Zúčastnilo se 15 lidí. Děkujeme otci Česlavovi, který exercicie vedl. Příští setkání našeho sdružení proběhne v sobotu 2. října dopoledne s obvyklým programem.

5. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (představený *Jan Jáchym Beneš*)

Setkání (skoro) každý čtvrtek lichého týdne, tj.:

7. 10., 21. 10., 4. 11., 18. 11., 2. 12., 16. 12. 2004

13. 1., 27. 1., 10. 2., 24. 2., 10. 3., 24. 3., 7. 4., 21. 4., 5. 5., 19. 5., 2. 6., 16. 6. 2005

NEKROLOGIUM

7. října 1969zemřel ve Vídni **P. Augustin Scherzer**. Narodil se 2. června 1901 ve Vídni v Rakousku, sliby složil 15. srpna 1920 v Olomouci, kněžské svěcení přijal 5. července 1925 v Olomouci. Působil jako submagister noviců v Olomouci a spolupracoval v redakci Na hlubinu. Na řádovém učilišti vyučoval církevní dějiny a pastorální teologii. Dlouhou dobu byl převorem ve Znojmě a vikářem České provincie. Po 2. světové válce, jako člen německé národnosti, musel opustit Československou republiku. Zbytek svého života prožil v Rakousku. Pohřben je ve Vídni. Ať odpočívá v pokoji.**24. října 1939**zemřel v Plzni **P. Bruno Bárta**. Narodil se 2. června 1863 v Javornici v Čechách, sliby složil 5. října 1885 a po vykonaných studiích ve Vídni byl vysvěcen 25. července 1889. Působil jako farář, katecheta a kazatel a zpovědník v Praze, Uherském Brodě a Olomouci. V Olomouci vykonával rovněž úřad novicmistra. Jeho zásluhou byl vybudován klášter s kostelem Panny Marie Růžencové v Plzni. P. Bruno byl jmenován prvním představeným kláštera a byl také prvním a dlouholetým farářem. Byl vzorným observantním řeholníkem. Pohřben je v Plzni. Ať odpočívá v pokoji.

NABÍDKA NAKL. KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750, <http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz**Jubilejní plánovací kalendář OP 2005**Český národní a řádový provinční kalendář s informacemi o mešních čteních na každý den. Formát A6, uspořádání po týdnech, prostor pro denní záznamy, informace o akcích pořádaných na oslavu 100. výročí obnovení České dominikánské provincie
předpokládaná cena 60 Kč, vyjde v říjnu 2004

NABÍDKA KNIHKUPECTVÍ OLIVA

OLIVA**knihkupectví a galerie**nejúplnější produkce literatury a časopisů
z oblasti křesťanství, judaica,
pravoslaví.knihy z oblasti historie a filozofie
malá prodejní galerie dřevěných plastik
a obrazů.**Adresa: Jilská 7, 110 00 Praha 1****Otevřeno: po-pá 10-18 hod.****Tel. 606 657 544****E-mail: knihy-oliva@quick.cz****Internetové knihkupectví:****<http://oliva.op.cz>**

Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

Život jurských otcůZ latinských originálů přeložili Ondřej Koupil, Jan Zdichynec a Zdeněk Žalud
*Benediktinské arcipopatství, brož., 200 Kč***Náhody a náhodičky s Marií Svatošovou**Úvahy a povídky o životě
*KN, váz., 87 str., 109 Kč***Marek Otis: Na cestě ke scholasticce**Klášteří škola v Le Bec. Lanfrank z Pavie a Anselm z Canterbury.
*Filosofia, brož., 215 str., 230 Kč***F. X. Halas: Fenomén Vatikán**Idea, dějiny a současnost papežství, diplomacie Svatého stolce, České země a Vatikán.
*CDK, váz., 759 str., 498 Kč***Gottfried Wilhelm Leibnitz: Theodicea**

Ústředním tématem Theodicee je místy popularizující diskuse problematiky, která Leibnitz zaměstnávala celý život – otázky existence zla ve světě tváří v tvář víře v existenci Boha jako svrchovaně dobré bytosti.

*Oikoymenth, váz., 413 str., 438 Kč***Eva Kuřáková a kol.: Slovník latinských spisovatelů**Přehled latinského písemnictví starověku a středověku.
*Leda, váz., 671 str., 490 Kč***Romano Guardini: Myslet jeho myšlenkami**Výbor z díla /1916 - 1921/.
KN, brož., 111 str., 119 Kč

Zpráva předsedy CIDALC (Meziprovinční konference dominikánů v Latinské Americe a Karibiku)

Sv. Sabina: „Hle, já činím něco docela nového a už to raší. Nevíte o tom?“ (Iz 43, 19). Tento verš si Fr. Joao Xerri OP, socius Magistra řádu pro Latinskou Ameriku a Karibik (ustanoven od listopadu 2001), vybral jako motto svého dopisu. Na základě vykonané vizitace po Latinské Americe, rozhovorech s mnoha bratry a sestrami se mohl vyjádřit k různým problémům. Od května byl jmenován spolupracovníkem 2002 „Justice and Peace“ spolu se sr. Marií Theresií Perdriault. Bylo to pro ně velmi náročné: „Museli jsme se naučit, jak pracovat společně.“

Své zamyšlení nad službou a řádem rozděluje do čtyř témat: vláda a demokracie, povolání, smíření, spolupráce.

Vláda a demokracie: Po zkušenostech z ekvádorské kapituly mluví o náročnosti, ale nutnosti zvát na kapitolu členy z celé dominikánské rodiny, „neboť jejich vklad a návrhy mohou pomoci najít cestu jak dál.“

Povolání: Setkávání osob zodpovědných za studium a formaci dává povstat závažnému problému: spolupráce mezi nimi navzájem. „Povolání a ne kněžství je nejdůležitější rozhodnutí a odevzdání našeho života jako dominikánů.“ Povolání se tradičně popisuje jako znovuzrození, křest. A proto naše povolání je kořenem a definitivou našeho života, stáváme se a jsme přijímáni jako členové řádu. Je nutné sdílení, bratrství, nikdo se nemá v řádu cítit osamocen. Je nutné budovat naše bratrství sdílením radostí a bolestí druhých.

Smíření: Při svém působení v projektu „Justice and Peace“ se setkal s mnohými problémy, které potřebují usmíření. „Je smutné, že ne vždy slyším o tom, že bychom se podíleli na jejich usmíření.“

Spolupráce: „Co to opravdu znamená spolupráce?“ Tato otázka otvírá poslední bod zamyšlení. Velmi záleží na tom, jak tomuto slovu rozumíme. Často spolupráci vnímáme jako pomoc v nouzi, a když je tato nouze zažehnána, tak spolupráce končí. Ale spolupráci je nutné vidět jako neustálý proces, účast na Boží přirozenosti, zatímco absence spolupráce je vlastností d'ábla. Spolupráce je také významný bod naší dominikánské spirituality. Cítuje Dialog sv. Kateřiny Sienské: „Podobně jsem udělil mnoho darů, ctností a jiných duchovních i tělesných statků a všechny jsem rozdělil rozmanitými způsoby, aby nikdo nedostal všechny, abyste tak vy lidé nutně měli příležitost vzájemně si pomáhat.“ (kap. 7).

Když tedy mluvíme o spolupráci mezi provinciemi, máme vzít v úvahu toto Boží volání. „Vše, co mohu já udělat, můžeme udělat my s větší radostí.“ I Ježíš mohl udělat zázrak v Káni Galilejské sám, ale on chtěl, aby spolupráce přinesla více radosti. „A není to cesta, kterou bychom měli následovat jako děti sv. Dominika a sv. Kateřiny?“

Je velký rozdíl mezi spolu-prací a spoluprací. „Jenom otrok spolu-pracuje!“ Při spolupráci přece sdílím všechny aspekty situace – sny, plánování a vykonání díla. „A Bůh pracuje s námi.“

Jmenování nového týmu CIDALC

Sv. Sabina: Magistr řádu jmenoval tyto bratry:

Fr. Brian J. Pierce OP – promotor pro dominikánskou rodinu. Fr. Miguel Concha OP – promotor „Justice and Peace“. Fr. Luís Carlos Bernal OP – promotor pro společenskou komunikaci. Všichni tři budou společně s Fr. Joao Xerri OP pracovat do následného shromáždění v roce 2007.

Přejeme jim, ať se jim daří!

Tři noví mistři posvátné teologie

Španělsko, Valladolid: Fr. Eladio Chavarri, Fr. Ježíš Maria Palomares a Fr. Ramon Hernandez patříci do španělské provincie byli na svátek sv. Tomáš Akvinského 28. ledna slavnostně jmenováni do této akademické funkce.

Setkání koordinační rady DSI

Sv. Sabina: „Dělejme to společně!“ To je výsledná výzva, která se ozývala ve všech dominikánských kongregacích apoštolského života. Bylo zřejmé, že komunikace mezi kongregacemi a regionálními skupinami DSI vzrůstá a upevňuje se.

Ohledně formace je třeba vypracovat program opravdové teologické průpravy pro specifické kazatelské povolání těchto žen. Sestry se chtějí angažovat v programu „Justice and Peace.“ V rámci tohoto programu byla vydána kniha s názvem: „Ženská práva jsou lidská práva“, která je výborným zdrojem pro další studium a spolupráci v rámci dominikánské rodiny v oblasti spravedlnosti a míru.

Spolupráce je klíčovým slovem pro DSI. Je to cesta, jak pracovat. A kde lze rozpoznat mocný potenciál celé dominikánské rodiny pracující společně na svém poslání.

Rada také naplánovala 4. generální shromáždění v Calerueze, v květnu 2004.

Sr. Margaret Ormond, mezinárodní koordinátorka

Nový zástupce magistra řádu pro jižní Afriku

Jižní Afrika: Fr. Mark James (40) se stal nejmladším zástupcem magistra řádu v Jižní Africe v dějinách. Nahradil Fr. Alberta Nolana. Zvolen byl 3. 2. 2004.

Vystudoval psychologii a antropologii. Na kněze byl ordinován roku 1992. Několik let byl kaplanem pro křesťanské studenty. Následně až do svého zvolení zastával službu novicmistra.

Kolace v Angeliku, „druhé vydání“

Itálie: Fr. Wojciech Giertych OP prezentoval svoji „biologickou vizi“ duchovního a lidského růstu s přihlédnutím k dominikánské formaci. Pomocí termínů: měňavka, měkkýš a obratlovec charakterizoval tři typy lidí. „Měňavka“ – ten, kdo nemá svoji vlastní identitu, žádná vnitřní stabilita. „Měkkýš“ – ve světě nejistot a relativismu se schová do své ulity, nemá touhu po lidské zralosti. „Obratlovec“ – má pevnou formu a svobodu pohybu. Právě „obratlovec“ odpovídá dominikánské spiritualitě – „ne slepá poslušnost, ale formace ve světle pravdy s „pevnou páteří“.

Tato přirovnání vyprovokovala řadu dotazů, včetně dotazu po způsobu evangelizace v duchu sv. Dominika. Na základě pramenů se může mluvit o „evangelizaci intelektu“, vždyť sv. Dominik posílal bratry do univerzitních měst.

Právě tyto kolace nemají studenty uzavřít do „ochranných ulit“, ale mají být školou autentické intelektuální komunikace.

Yulia Shcherbinina IDYM

Setkání USMID. Prostě „nádherné“

Itálie: Více než 40 sester z 10 různých dominikánských kongregací se v lednu účastnilo setkání s tématem „Dominikánská spiritualita a poslání v umění“. Nejvíce zmiňovanou postavou byl Giovanni da Fiesole – Fra Angelico a jeho nádherné umění. Byla vyzdvížena důležitost umění pro evangelizaci. „Ve světě, který je ovládán obrazy, se nelze obejít v evangelizaci bez umění.“ V závěru byl citován H. U. von Balthasar: „Člověk nemůže být bez krásy, nepřežil by.“

Sr. Elena Riccardi

Zemřel Otec James D. Cambell OP

USA: V Raleigh zemřel 11. února Otec Cambell po mnoha letech nemoci. Narodil se v roce 1920 v Coatesville. Než vstoupil do řádu, procestoval velkou část světa. Bojoval během Druhé světové války i v řadách letectva. Žil jako obchodník v Brazílii a pracoval jako obchodník v Shanghai. Říkal: „Vstoupit k dominikánům a vidět svět.“ Procestoval svět i jako kazatel.

K dominikánům vstoupil v roce 1955, poté co zkusil život u trapistů. Absolvoval teologická studia v Providence, na Harvardu, ve Washingtonu a New Yorku. Svůj život v řádu zasvětil kázání a práci pro mír a spravedlnost, zvláště během války ve Vietnamu. Pracoval i jako nemocniční kaplan v Nashville a byl nějaký čas i v Africe. Ve věku 71 let šel jako misionář na Honduras, po tragické autobusové nehodě se vrátil do USA a pracoval v pastorační emigrantů.

Pro své spolubratry byl vždy jako starší bratr, muž, který učil vidět Boha, když Ho není snadné spatřit. Byl člověkem hlubokého duchovního života. I když s ním nebylo vždy nejjednodušší soužití, byl to člověk Boží, prorok a mezi svými spolubratry bude vždy velmi postrádán.

První dominikán z Madagaskaru?

Francie: Fr. Chrystophore Randriambololona složil 6. září 2003 slavné sliby. Ale označení za prvního dominikána z Madagaskaru se brání, neboť 1. známý dominikán z Madagaskaru byl v 16. stol. Roku 1992 ho zaujal film o náboženském životě ve Francii, zvláště dominikáni. A o 5 let později vstoupil do řádu, noviciát absolvoval ve Rwandě, studoval na Pobřeží Slonoviny. V roce 2002 přišel do Toulouse, kolébky řádu, a věnuje se studiu morální teologie. I v souvislosti s jeho osobou se mluvilo o založení dominikánské provincie na Madagaskaru, ale to je zatím v Božích rukou.

„Basilův koláč“

Recko: „Ekumenismus nebude postupovat hlavně díky dokumentům, ale díky přátelství a překonávání konfesních bariér,“ prohlásil nedávno předseda papežské rady pro jednotu křesťanů kardinál Walter Kasper. Právě v tomto duchu se snaží pracovat již 27 let malá dominikánská komunita v Athénách. Jedním z příkladů jejich práce je „Basilopitta“, tradiční zvyk na památku sv. Basila, který se také staral o chudé v Kapadocii. Koláč (Basilopitta) je nejprve požehnán a pak krájen na kousky jako Eucharistický chléb při východním ritu. Kousky jsou pak rozděleny přítomným a ten, kdo dostane kousek obsahující minci, je považován za Bohem požehnaného a bude mít po celý rok štěstí (památka sv. Basila se na Východě slaví 1. ledna). Je to tradice ctěná všemi řeckými komunitami a rodinami. Tento tradiční obřad slaví i dominikánská komunita, zve na něj lidi významné i nevýznamné.

Během roku zvou dominikáni pravoslavné, aby jim zazpívali hymny sv. Basila a „na oplátku“ dominikáni zpívají gregoriánské antifony k počtě sv. Dominika. Někteří pravoslavní dokonce říkají: „A tak vaši katoličtí bratři pomáhají nám pravoslavným znovuoživit bohatství a poklad naší vlastní tradice.“

Američtí dominikánští kněží ve válečné zóně. „Vyprošujeme mír!“

USA: Fr. Jim Barnett chtěl na vlastní oči poznat utrpení lidí v Iráku. Vrátil se velmi frustrovaný. „Potřebuji být pokorný,“ řekl. „Nevím, jak by se to dalo vyřešit“ Setkal se s rodilými iráckými dominikánskými bratry a sestrami. Setkal se i s křesťany, kteří ačkoliv nepodporují Sadáma Husajna, říkají, že za jeho režimu je nikdo nepronásledoval, ale nyní mají veliký strach z budoucnosti, hlavně z teroristů. Sestry dominikánky říkají: „Neustále se modlíme. Víme, že náš Bůh na nás nezapomíná.“ Fr. Barnett byl požádán, aby veřejně nepoužíval angličtinu; mluvil španělsky. Prezentoval také některé názory Iráčanů: „Ne ropa, ale kultura je největším bohatstvím naší země.“ „Někdy vám budeme moci poděkovat, ale ne teď. Je to příliš bolestivé.“

Globalizace. Jako možnost?

USA: Fenomén globalizace nás volá k řešení problémů novou cestou a to s celosvětovou spoluprací namísto konfliktů. Nynější výzva je vytvořit systém, který usnadní opravdovou celosvětovou spoluprací. Ti, kteří přijmou tuto výzvu za svou, musí být připraveni představit systém hodnot na mezinárodní úrovni, který zabezpečí práva a identitu těch, kteří „nemají místo u stolu.“ Spolupráce na společném dobru může být základem pro globalizaci.

Mary Wiest OP

Součástí programu letošního setkání České dominikánské rodiny v Hradci Králové bude i diskuse na téma kázání vedená fr. Vojtěchem Soudským OP. Jako podklad k této diskusi může posloužit i následující text rozesílaný Generální kurií, který se touto problematikou podrobně zabývá a přináší i mnoho otázek k dalšímu studiu a zamyšlení. Red.

DOMINIKÁNSKÉ CHARISMA KÁZÁNÍ

Bratři Řádu kazatelů, Generální kurie

Milí bratři a sestry,

reflexe nad dominikánskými zkušenostmi s kázáním probíhá v Řádu již mnoho let. Toho si povšimla Kapitula v Boloni, která pověřila magistra Řádu, aby ustanovil komisi, jež „by se zabývala charismatem kázání mužů a žen v rámci Řádu“ (42). Kapitula v Providence doporučila v tomto studiu pokračovat (435) (1). To nám skýtá podnět k neustálé reflexi na širším podkladě.

Nedomníváme se však, že jde o věc, kterou by měla rozhodnout pouze kapitula bratří, ale spíše o záležitost celé Dominikánské rodiny. Proto vás, mnišky, sestry, bratři a laici, zveme ke společnému zamyšlení nad tím, jak ve vás toto charisma žije. Věříme, že sdílení zkušeností napříč větvemi Řádu a v různých regionech bude pro nás pro všechny velmi obohacující a pomůže nám při uskutečňování našeho poslání dominikánských kazatelů.

Účelem tohoto dopisu tedy je vyzvat vás k zamyšlení nad tímto problémem a následně ke sdílení toho, k čemu jste došli, se všemi členy vaší větve, kteří jsou zváni k témuž: popsání jejich osobní zkušenosti s kázáním a úvaze nad ní. Moc rádi bychom se pak od vás dozvěděli výsledky, nejlépe do konce roku 2005. My ze Santa Sabiny dohlédneme na to, aby tyto zkušenosti byly sdíleny ve všech krajinách.

Toto úsilí by mohlo o několik let později vyústit Mezinárodním symposiem o kázání, kde by se sešli zástupci všech větví naší rodiny, aby se společně zamysleli nad „univerzálním pověřením k evangelizaci, které je našim dědictvím, jež nám odkázal sv. Dominik.“

Kapitula v Boloni (42) pověřila magistra Řádu, aby „ustanovil komisi vysoce kompetentních teologů – bratři a sester Řádu, jejichž úkolem bude se zabývat charismatem kázání mužů a žen v rámci Řádu a jeho vztahem ke kněžské službě, a vyzvednout teologický a eklesiologický rozměr této

otázky... “ Komise ve složení sester Mary Catherine Hilbert OP, Benedikta Hintersberger OP, Mary O’Driscoll OP a bratří Hervé Legrand OP a Paul Philibert OP daný úkol splnila a předložila svou zprávu na kapitule v Providence. Shodou okolností ji však tehdy nebylo možné dostatečně prodiskutovat. Kapitula „ocenila prozatímní zprávu“ a „pověřila asistenty pro intelektuální a apoštolský život, aby pokračovali ve studiu této otázky za pomoci odborníků z různých částí světa “ (435). A proto vám také zasiláme kopii této zprávy.

1. Jako pomůcka pro vaši reflexi můžete zvážit témata podobná následujícím:

- O jaké zkušenosti s kázáním by se podle vás bylo dobré podělit s ostatními členy dominikánské rodiny?
- Co rozumíte pojmy „charisma“ a „kázání“?
- Proč kážu – kážeme? O čem? Komu naslouchám(e)?
- Existují témata, o nichž jste přesvědčeni, že jsou typicky dominikánská?
- Můžete se zamyslet nad tím, co bychom mohli udělat proto, aby naše kázání bylo více „rodinné“ a „společné“?
- Jaká je souvislost mezi „dominikánskou spiritualitou“ a „spiritualitou kázání“?
- Přečtěte si zprávu na téma Dominikánské charisma kázání. Nahlíží se v ní na něj z mnoha různých hledisek: historického, teologického, znamení doby, eklesiologického, sociálního a kulturního kontextu. Zpráva komise obsahuje pasáže o liturgickém kázání, pověření kázat a je zakončena teologickými aspekty této problematiky, výzvami a doporučeními. Která oblast by podle vás mohla být pro další úvahy nejpřínosnější? Jak můžeme jakožto rodina kazatelů projevít i v rámci současných omezení svou kreativitu a zůstat věrní našemu charismatu?

2. Máte nějaké jiné otázky či zkušenosti, o něž byste se rádi podělili?

Dominikánské charisma kázání: průzkum

(květen 2001)

Bratr Paul Philibert, OP, píše: „[Toto je závěrečná] podoba hrubého návrhu Komise pro kázání nevysvěcených osob, který byl připraven pro Generální kapitulu v Providence 2001. Tuto komisi jmenoval Timothy Radcliffe, aby se zabývala charismatem kázání v Řádu a způsobem, jímž je dnes v souvislosti se znameními doby vyjadřováno.

Členy této komise byli dva bratři: já a fr. Hervé Legrand, který je profesorem eklesologie na Katolickém institutu v Paříži; dále v ní pracovaly tři sestry: sestra Mary Catherine Hilkert, OP z Univerzity Notre Dame (dominikánky z Akronu), sestra Mary O'Driscoll, OP, profesorka spirituální teologie na Angeliku (Irské dominikánky z Cabra), a sestra Benedikta Hintersberger, OP, doktorka teologie a profesorka na Akademii dominikánských sester v Ausburgu v Německu.

Tento dokument nemá v současnosti konstituční charakter. Ani Generální kapitula ani Generální magistr se jím nezabývali. Předpokládám, že jej do určité míry přehodnotí současný magistr a jeho kurie. Představuje nicméně jedno ze stanovisek světové teologie a je dobrým východiskem pro diskusi týkající se problematiky kázání v církvi.

Generální kapitula v Boloni (§ 42) sepsala následující petici:

Žádáme magistra Řádu, aby ustanovil komisi vysoce kompetentních teologů – bratří a sester Řádu, jejichž úkolem bude se zabývat charismatem kázání mužů a žen v rámci Řádu a jeho vztahem ke kněžské službě, a vyzvednout teologický a eklesio-logický rozměr této otázky. Dále nechť je prozkoumána i s tímto související problematika kněžských a prorockých rolí.

Jak je zřejmé již z prvních kapitol Knihy stanov a nařízení, má Řád kazatelů výsadní pověření k hlásání Božího slova, aby tak naplňoval svoji podstatu. Byla nám vnuknuta zbožná touha, abychom „si zvolili chudobu a přijali řeholní život, věnovali se hlásání Božího slova a po celém světě zvěstovali jméno našeho Pána Ježíše Krista.“ (LCO 1) (2) Další odstavce pokračuje: Řád bratří Kazatelů, založený svatým Dominikem, si je totiž „od začátku vědom, že byl založen zvláště pro kázání a pro spásu duší.“ Samotným důvodem k založení Řádu byla evangelizace. Oním konkrétním problémem, na nějž Dominik a biskup Diego reagovali, byla zvláštní a naléhavá potřeba kázat ve víře dosud nevzdělaným křesťanům v křesťanských zemích, kteří byli svedeni zdánlivou duchovností Katarů.

Kontext původního Dominikova a Diegova kázání v sobě zahrnoval veřejné disputace, které měly charakter teologických debat. Svými kázáními evangelizovali zároveň jak uvnitř, tak vně kostelů. Z historie nám jsou známy příklady událostí, v jejichž rámci se podobné disputace a kazatelské mise odehrávaly. Evangelizační činnost, která inspirovala k založení Řádu, nespočívala jen v mešních homiliích, ale také v katechizačním kázání v jakémkoli kontextu, v němž se mohla uskutečňovat formace dospělé víry.

Struktura bratrského života byla navržena tak, aby viditelně posilovala službu zakotvenou ve slově Božím. Jak nám připomíná LCO 100: „Proto se často v tradici Řádu říkalo konventu «Posvátné kázání».“ Všechny prvky komunitního života – od slavení společné modlitby po výsadní postavení studia – měly bratry nasměrovat ke kazatelské službě. Takzvaný „smíšený život“, který je pro dominikánské komunity charakteristický, má na jedné straně za cíl důvěrné obeznámení s Božím přátelstvím, a zápal pro lidovou evangelizaci na straně druhé. (cf. ST II II, 188, 6) Znovuoživení kázání ve třináctém století bylo také spojeno s oživením teologie na univerzitách. Zde došlo k velké přeměně, vzniklé posunem teologické reflexe od modelu *lectio divina* k *sacra disputatio*. Bratři kazatelé byli v aktivitách, jež tuto změnu vyvolaly, a to zvláště na pařížské univerzitě, hluboce zainteresováni. Mimo to první bratři započali misionářské úsilí, které má v životě Řádu dodnes své pokračování.

Prvními následovníky kazatele Dominika byly ženy. Založením kláštera v Prouille se ženám dostalo jak uznání významu jejich úlohy v Řádu kazatelů, tak i pověření apoštolským úkolem. Dominik zcela jasně považoval jejich kontemplativní modlitbu za integrální součást duchovní ekologie Řádu kazatelů. Mnišky jsou součástí Kazatelského řádu organicky, a nejen skrze pomoc prostřednictvím svých modliteb; svým spojením s kazateli upevňují dominikánské povědomí o Božské realitě pravd, jež kážeme. Je příznačné, že si první bratři za patrony Řádu zvolili Máří Magdalenu, apoštolku apoštolů, a Kateřinu Alexandrijskou, studentku a učitelku filosofie.

Ve čtrnáctém století se k Řádu připojily rostoucí počty laiků, tak jako např. *Mantellate*, u nichž našla svůj duchovní domov sv. Kateřina ze Sieny. Život a učení sv. Kateřiny nám ukazuje, jak pro ni hlásání Božího slova bylo v chápání svého dominikánského povolání zcela klíčovým. „V nesmírné touze po uctívání Boha a po spáse duší“ (3) přinesla zprávu o Božské lásce a milosrdenství všem, s nimiž se setkala. Rajmund z Kapuy, dominikánský bratr, který byl jejím přítelem a který se později stal Magistrem Řádu, ve své *Legendě* (II, vii) popisuje, jak proměňující účinek měla Kateřinina slova na bezčetné davy lidí, jež ji přišly naslouchat. Když Pavel VI. v roce 1970 prohlásil Kateřinu učitelkou Církve, zmínil zvláště její „osvětující, hluboké a opojné pohlcování Božských pravd“ a její „charisma vyzývat“, které jí umožňovalo předávat slova moudrosti a vědění (AAS LXII 10, 1970, 673-8). A toto jsou vlastnosti, které z Kateřiny Sienské, nevysvěcené dominikánky, učinily skvělou kazatelku.

Co nám tedy naše historie o dominikánském charismatu kázání odhaluje? Patrné jsou již tyto tři prvky: a) Dominikánské charisma kázání je věrnou a soucitnou odpovědí ve víře nevzdělanému (či špatně vzdělanému) světu. b) Je to široká síť utkaná ze slov a různých kontextů: studia, hlásání, výuky a upřímné konverzace na straně jedné, a knih, kostelů, univerzit a mnoha jiných společenských kontextů na straně druhé. c) Toto charisma je také titulem pro členy Řádu – a to nejen ty vysvěcené, ale všechny – který je zapojuje do širokých struktur velmi rozmanitého apoštolského života.

Teologické zamyšlení

Teologické zamyšlení nad kázáním v dominikánské tradici nám odhaluje fakt, že účinnost našeho kázání plyne z moci Božího slova. Je to milost Slova Božího, která jak při jeho hlásání, tak i při jeho výkladu přivádí ke spáse. UVědomujeme si také, že naše služba vyplývá z poslušnosti Božímu slovu. Stejně tak jako byl (v Janově evangeliu) poslán Ježíš, jsou posláni i dominikáni, aby byli nositeli Božího slova, které je osvětlením, příslibem a pověřením. Všechny služby dominikánů mají vztah k hlásání a katechezi. Všechny generální kapituly od roku 1977 prohlašují, že kázání je prioritou všech priorit naší dominikánské služby.

Měli bychom vypracovat jasnější teologický výklad pro pastorační praxi v duchu našeho kazatelského charismatu. Týká se vztahu služby slova a svátostí. Je smutnou pravdou, že je kázání v dnešní pastorační praxi Katolické církve mnohdy chápáno jako vedlejší ozdoba v podstatě rituálního zážitku (zvláště při eucharistii). Nicméně dobrá teologie chápe, že slavení eucharistie pramení ze služby slova a je svým způsobem slovem také utvářeno. Kázání je pro kazatele i shromáždění teologickým úkonem, který formuje lid v jeho připravenosti odevzdat se tělu Kristovu jak skrze svátostný život, tak i apoštolské svědectví.

A konečně, kázání je spojeno s kontemplací. Spásonosné slovo Boží pramení v zakoušení Boží přítomnosti v požehnaném tichu. Jak z biblického, tak i psychologického hlediska je ticho kolébkou proroctví. Sdílené studium a modlitba jsou pro naplňování dominikánského života podstatné. Tímto způsobem se dominikánská tradice, v níž se udržuje, že komunita je subjektem kazatelské činnosti – kázající komunitou – realizuje v praxi. (Zamyslete se nad příkladem fr. Antonia de Montecinos v Hispaniole šestnáctého století.) I když při kázání a katechezi může stát před davem pouze jeden, je to celá komunita, která na toto místo kazatele prostřednictvím dialogu a komunitní podpory vyzvedla.

Znamení doby

Již půl století si je církev vědoma teologické kategorie „znamení doby“. Vztahuje se k Božímu působení ve světě a v událostech měnících dějiny lidstva. Tato fráze pochází z Bible (Mt 16, 3) a je jí užito v encyklice Jana XXIII. *Pacem in Terris* (§ 126-29) a v *Gaudium et Spes* (§ 4). Základní myšlenka poukazuje na úkol církve „zkoumat znamení doby a vykládat je ve světle evangelia“. (4)

Toto pojetí se týká účasti všech členů Řádu kazatelů na ústředním charismatu Řádu. Základní ústava (§ 5) nás vybízí k neustálé obnově chápání našeho kazatelského poslání „se zřetelem na podmínky lidí, doby a místa...“ (1) Je to další z výzev k vnímavosti vůči znamením doby.

Znamení nám jasně ukazují, že doba se změnila. Zde je několik důležitých příkladů těchto změn:

- a) V mnoha částech světa tvoří ženy nejen jasnou většinu návštěvníků kostelů, ale také většinu církevních pomocníků.
- b) V misijních zemích to jsou stále ještě převážně nevysvěcené osoby, kdo jsou za formování víry a organizaci komunitního života většiny katolíků ve farnostech a při misijních kostelech zodpovědní.
- c) V Severní Americe, na severu Evropy, v Austrálii na Novém Zélandu, ve střední i Jižní Americe a všude jinde, kde není dost kněží, kteří by mohli ve farnostech sloužit jako sídelní faráři, se těmi, kdo v nepřítomnosti kněze vedou farní společenství, stali většinou laici (a převážně ženy).
- d) Ve většině částí světa spadá zodpovědnost za katechetickou formaci na laiky, a to téměř výhradně na ženy, jež nejsou řeholnicemi

Mimo to, většina projektů transformativní evangelizace, za něž nesou laici zodpovědnost, a to i v zemích prvního světa, je jejich vlastní iniciativou. „Transformativní evangelizací“ je míněna práce jako katechumenát dospělých, vedení malých křesťanských komunit, vzdělávání ve víře, sociální služby chudým a dětem apod. Ať už díky svým zkušenostem s těmito společenskými kontexty či pro své odborné schopnosti pro vedení práce tohoto druhu v zájmu evangelia, jsou laici nositeli významného poselství, jež je opravdu teologické a evangelijní. Mnoho laiků má teologické vzdělání a odborné pastorační schopnosti, které se vyrovnají vzdělání a praxi našich bratří. Jejich hlas je jednou z požehnaných duchovních zkušeností.

Eklesiologie

Naše úvaha o kazatelském charismatu by měla podobným způsobem kopírovat i vývoj v eklesiologii. Teologie „Božího lidu“ představuje církev, jejíž horizonty přesahují sama sebe (LG 1, GS 1, AA 5-8, CL 33-36). Jedním z hlavních témat encyklik Jana Pavla je *misionářská* církev. Je zřejmé, že živoucí eklesiologie musí předpokládat apoštolský lid, který by sám, tak jak to Jan Pavel předkládá, byl schopen překlenout propast mezi evangeliem a kulturou.

Užití teologické kategorie *in persona Christi capitis* (cf. CCC 1548, LG 10) pro biskupa a kněze může zastírat nezbytnost doplnění kategorií *Christi corporis* pro pokřtěné. Eklesiologie, která přilíší upřednostňuje výsady vysvěcených, je ve sporu s působivou obrazností LG 33, kde je povolání pokřtěných popsáno takto: „Laici jsou však povolání zvláště k tomu, aby učinili církev přítomnou a činnou na těch místech a za těch okolností, kde se může stát solí země jenom jejich prostřednictvím.“(4) Tato intuice výlučné úlohy pokřtěných při evangelizaci kultur, které znají, je velmi dobře vyjádřena také v PO 2: „Neexistuje tedy žádný úd, který by neměl podíl na poslání celého těla.“ (4)

Sociální a kulturní kontext

Stejně tak musíme být realističtí i ohledně dramatických změn v sociálních a kulturních kontextech křesťanského života. Všechny předchozí kultury byly androcentrické, zvláště římská, latinská, evropské kultury, jež ovlivňovaly utváření západních církevních tradic. Nicméně naše moderní průmyslová společnost změnila tyto převládající vzory z minulosti – a to z objektivních, nikoli ideologických důvodů. K mnoha faktorům, které přispěly k tomuto „podpoření žen“ (termín Jana XXIII. pro toto znamení) patří:

Pokrok v medicíně osvobodil ženy od mnoha břemen spojených s jejich biologickou rolí. Již jen málo žen umírá při porodu. Většina novorozenců dnes přežívá. Rození dětí ženy již neodvolává z jejich společenského působení.

Dále si jsme vědomi zřetelné nespravedlnosti založené na rozdílnosti pohlaví. Ženy vždy musely jak v rodině, tak i ve společnosti bez ustání pracovat. Dříve tak činily bez nároku na mzdu. Nyní musíme uznat, že jsou v mnoha profesích a sociálních kontextech obě pohlaví zastoupena nevyváženě, a také to, že existují i jiné formy diskriminace, jež mají nežádoucí dopad

na jakékoli sociální projekty. Je sice oceňován zvláštní a nedocenitelný přínos žen daný právě jejich ženskou zkušeností a společenským postavením (To je také důvod, proč se dnes se ženami setkáváme v rolích výkonných ředitelky a na jiných význačných místech v obchodu, politice, vzdělání, vědě a ve sdělovacích prostředcích.); tento způsob vývoje však není, bohužel, v církvi dosti zřetelný (a to ani v mnoha mezinárodních dominikánských subjektech).

Jakožto Řád, jehož členy jsou již po staletí jak muži, tak ženy, máme my, dominikáni, příležitost a také určitou povinnost odpovědět na tuto „znamení doby“ související s kulturními a společenskými změnami, k nimž patří vedoucí postavení žen a jejich prorocký vhled. Generální kapituly Řádu po více než jednu generaci vedou silné řeči o solidaritě všech členů „Dominikánské rodiny“ ve společné spiritualitě, historii a společném charismatu. „Kapituly ve Walberbergu (1980) a v Římě (1983) značnou měrou přispěly k ocenění významu kázání sester. Walberberg od bratří vyžaduje vytvářet kazatelské týmy spolu se sestrami: 'Takto naše kázání snáze a efektivněji obsáhne celou osobu.' (§ 77) K tomu, abychom tvořili kazatelské týmy, jsme vyzýváni nejen proto, abychom si vzájemně pomáhali, ale proto, aby toto kázání bylo účinnější.“ (D. Byrne, *A Pilgrimage of Faith*, 106. Cf. Bologna: § 34 a 42) Naši výzvou je: žít z této historicky i prorocky bohaté tradice.

Těmito poznámkami jsme chtěli načrtnout kontext, v jehož rámci je třeba rozvíjet naši teologii a naše plány. V další části vám předložíme zamyšlení nad jednotlivými výzvami, zejména potřebou uvést důvody pro liturgické kázání nevysvěcených osob – tváří v tvář pastorační potřebě evangelizace a rostoucímu uznání nenahraditelné hodnoty hlasu žen při hlásání evangelia. Následuje souhrn navrhovaných iniciativ, které jsou pro Řád kazatelů výzvou k tomu, aby zúročili svou historii a charisma v nových možnostech plynoucích ze znamení doby.

*pokračování v příštím čísle
přeložila Dita Zdislava Haráková*

- (1) *Akta Volební generální kapituly v Providence, Česká dominikánská provincie, Praha & Rehoľa dominikánov na Slovensku, Bratislava & Krystal OP, Praha 2003*
- (2) *Kniha stanov a nařízení, Česká dominikánská provincie & Krystal OP, Praha 2001*
- (3) *sv. Kateřina Sienská: Dialog s Boží Prozřetelností, Krystal OP, Praha 1998*
- (4) *Dokumenty II. vatikánského koncilu, Zvon, Praha 1995*

MODLITBA K PANNĚ MARII

Tomáš Vondrovic

*Maria, jitřní hvězdo, shlédni
s nitra nebe sem,
na ostrov, s nímž se potápím
do hlubin marnosti!*

*Neumím volat odjinud
než ze své slabosti –
Maria, Panno, pomoz mi
Ač nejsem dobrý – jsem!*

*Před neláskou a nevírou
skrývám se u dna,
Chraň nás, Milosrdně moudrá,
Moudře milosrdná*

*Ty, která stojíš pod křížem
a trpíš se Synem,
Růže, planoucí do noci
skrz rosné krůpěje –
stůj při mně přes svou nestálost,
dodej mi naděje!
Maria, Matko, pomoz mi
Ač nejsem dobrý – jsem!*

*Zažehnej nenávisť a strach
má přání protichůdná,,
Ty, Milosrdně moudrá,
Moudře milosrdná*

*Před Tebou má pýcha
hlavu sklání,
Tebe, Vlídna, prosím
o zastání,
z Tebe čerpám mír
i usebrání*

*Maria, jitřní hvězdo, matko Ježíšova,
očisti mé myšlenky, mé skutky a má slova!
Amen.*

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Alvarez Kodeda OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎/fax/zázn: 224 219 685
✉ provincial@op.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO ŘÁDU

S. M. Michaela Smrčková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
S. M. Pavla Dabalová OP
Lysolajské údolí 106/2
165 00 Praha 6
☎ 220 923 159
✉ monialesop@volny.cz

ŘEHOLNÍ INSTITUT ROZJÍMAVÝCH SESTER

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. bří Jandusů 21
104 00 Praha 10-Uhřetěves
☎ 267 712 611, 267 712 614
✉ sestryop@volny.cz

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S. M. Miriam Hřebačková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
✉ dominikanky.brno@world-
online.cz

Konvent sester dominikánek Katolický domov studujících

Černá 14, 110 00 Praha 1
vrátnice KDS: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎/fax: 224 934 856
konvent sester: ☎ 224 934 655
✉ sestrycerna@op.cz
✉ kds@op.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

s. Marie Terezie Legnerová
Komenského 4
412 01 Litoměřice
☎ 416 737 960

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV. DOMINIKA

P. Antonín Damián Nohejl
Řím.-kat. farnost Zlonice
Pejšova 47, 273 71 Zlonice
tel.: 312 591 055
mob.: 602 327 842
✉ adnohejl@razdva.cz

MODERÁTOR LAICKÝCH SDRUŽENÍ

Dagmar Ester Kopecká
Na Zlíchově 221/8
152 00 Praha 5
☎/fax: 251 554 669
✉ ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Pavel Mayer OP
Slovenská 14, 772 00 Olomouc
☎: 585 230 764
☎ 602 858 800
✉ pavel@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
výpůjčky jen do studovny:
Po a Út 10 – 14 h.
✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
web: krystal.op.cz
✉ krystalop@volny.cz

RADIO VERITAS

P. Piotr Krysztofak OP
Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 218 442
✉ veritas@op.cz

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
☎ 495 063 625
✉ dominika@diecezechk.cz

VEČERNÍ EVANGELIZAČNÍ ŠKOLA

P. Jan Rajlich OP
http://misie.op.cz/, jan@op.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim a Kateřina Ucháčovi
Hlubočepská 85/64
152 00 Praha 5
web: www.prolife.cz
✉ uchac@prolife.cz

HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT (OÁZY)

P. Jan Rajlich OP
web: oaza.op.cz
web: ain-karim.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
Sněmovní 11
118 00 Praha 1
☎ 602 367 505

Mons. DOMINIK DUKA OP

Biskupství královéhradecké
Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
☎ 495 063 625 (sekretariát)
fax: 495 512 850
✉ duka@diecezechk.cz

PŘÍSPĚVKY NA VYDÁVÁNÍ měsíčníku OPusculum

122918389/0800 (ČS)
var. symbol 332

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.org – centrální stránka dominikánů ve světě

www.op.cz – hlavní stránka dominikánů v ČR (spravuje Jan Jáchym Beneš)

kongregace.op.cz – Kongregace sester dominikánek (spravuje Martin Rosenbaum)

rozjimavesestry.op.cz – Rozjímavé sestry sv. Dominika (MR)

laici.op.cz – Sdružení laiků sv. Dominika (MR)

kds.op.cz – Katolický domov studujících, Praha (MR)

krystal.op.cz – Nakladatelství Krystal OP s.r.o. (spravuje Jiří Kopecký)

oliva.op.cz – knihkupectví Oliva v Pražském klášteře (JK)

jilji.op.cz – Klášter dominikánů Praha (spravuje Petr Chaloupský)

plzen.op.cz – Klášter dominikánů Plzeň (spravuje fr. Cyprián Suchánek OP)

informace:

Jan Jáchym Beneš
✉ jachym@op.cz